

**Belasting op arbeid, werkgelegenheid en concurrentievermogen.
Het rapport van de Hoge Raad van Financiën.**

De afdeling Fiscaliteit van de Hoge Raad van Financiën (HRF) is op 6 september jl. bevallen van een rapport. Het gaat om de conclusies van een onderzoek naar de effecten van de hoge belastingen op arbeid in België. De regeringsbegroting biedt geen ruimte voor een verlaging van deze lasten zonder compenserende maatregelen. Er moeten voor 6 miljard euro nieuwe inkomsten worden gezocht.

De HRF formuleert een aantal concrete voorstellen : het optrekken van het BTW-tarief, een verhoging van de accijnzen op stookolie, het schrappen van fiscale aftrekposten in de personenbelasting, de afschaffing van het huwelijksquotiënt, een verzwaring van de belasting op bedrijfswagens. De HRF suggereert ook om de uitkering van pensioenkapitaal in het kader van een groepsverzekering of bedrijfspensioenfonds zwaarder te belasten. De kroon op het werk is het voorstel om een belasting van 30% in te voeren op spaarinkomsten, met inbegrip van meerwaarden op aandelen. Uiteraard dient elke vorm van fiscaal bankgeheim afgeschaft. Van een beperking van de overheidsuitgaven, inclusief de hoge ambtenarenpensioenen bestemd voor een deel van de HRF leden, is in het hele rapport geen sprake. Kortom, een fraai werkstuk.

In bedrijfskringen en in de financiële pers (De Tijd, De Standaard, Trends) is de reactie op het HRF rapport ronduit negatief. “Economische zelfmoord” luidt de kritiek. Of nog : “een groot gebrek aan kennis van de bedrijfsrealiteit”. De voorstellen van de HRF om de roerende voorheffing te verhogen tot 30% en uit te breiden tot de meerwaarden op een effectenportefeuille, zijn eenzijdig en simplistisch. Ze negeren een belangrijk aspect van de spaarfiscaliteit : de vrijstellingen en de aftrekposten, waaronder aftrekbaarheid van eventuele minwaarden.

De HRF is een adviesorgaan van de regering, van ambtswege voorgezeten door de minister van Financiën. De samenstelling houdt in hoge mate rekening met de politieke evenwichten en is dus sterk partijpolitiek gekleurd, met vandaag vooral leden met een paars etiket. In afwachting van een nieuwe Belgische regering is het effect van het rapport vooral mediatiek. Niettemin stelt zich de vraag of de voorstellen van de HRF een barometer zijn voor een mentaliteit die in overheidskringen en bij politici van de grote politieke families leeft en toeneemt.

De demografische uitdaging van de vergrijzing komt steeds dichterbij. De maatregelen om de activiteitsgraad van de bevolking te verhogen en de uitgaven in de sociale zekerheid te beperken, zijn gestrand op communautaire onwil, verzet van vakbonden en ziekenfondsen (betrokken partijen bij uitkeringen), brute machtspolitiek van politici en instellingen die al jaren de touwtjes in handen houden. De reserves van het Zilverfonds zijn ruim onvoldoende. Overigens belegt dit fonds uitsluitend in schatkistbons volgens een vestzak – broekzak principe, dat in financiële planning onaanvaardbaar is. De overheid verkoopt aan zichzelf overheidsobligaties en belegt dus in de eigen schulden. De staatskas blijft kampen met moeizame en dikwijls artificiële begrotingsoverschotten. De staatsschuld tenslotte situeert zich nog steeds op een duizelingwekkend peil nl. 282,24 miljard euro of meer dan 93% van het bruto binnenlands product (BBP). Het Europees gemiddelde bedraagt ongeveer 63%. Toch circuleren op dit ogenblik ideeën om de begrotingsteugels te laten vieren. Moet het hobbelpaard van de staatsfinanciën dan helemaal op hol slaan ?

De beide regeringen Verhofstadt hebben belangrijke inspanningen geleverd om het vermogen van de Belgische spaarder in kaart te brengen. Een greep uit de reglementering :

- de eenmalige bevrijdende aangifte (EBA – 2004) en de fiscale regularisatie (2006) ;
- de terugbetaling van de taks op de beursverrichtingen (2005) ;

- de afschaffing van de effecten aan toonder (2005) ;
- de maatregelen tot controle van het grensoverschrijdend verkeer op liquide middelen (2006) ;
- de verplichting om een openbaar overnamebod uit te brengen voor wie 30% of meer van een beursgenoteerd bedrijf in handen krijgt (2007) ;
- de verplichte, kosteloze registratie van woninghuurcontracten (2007)
- de opgedreven uitwisseling van informatie over tweede verblijfplaatsen in het buitenland (2007 – Frankrijk, Italië, binnenkort Spanje) ;
- de afzwakking van het fiscaal bankgeheim (2007)
- de uitwisseling van fiscale gegevens tussen de verschillende administraties (data mining - 2007) ;
- de anti-witwaswetgeving (updates 2006 en 2007).

Ogenschijnlijk gaat het om technische ingrepen, administratieve vereenvoudiging, bestrijding van de criminaliteit tot zelfs amnestie voor fiscale zondaars. Ondertussen komt de overheid steeds meer te weten over de bezittingen van de belastingplichtigen. Bij de fiscale administratie is in dat verband een project opgestart voor de invoering van een patrimoniumdossier (een onroerend vermogenkadaster). Codenaam Patris (patrimonial information system). Het is de bedoeling om de informatie uit verscheidene databanken (kadaster, registratie, hypotheeken en domeinen) samen te brengen in een uniek loket. Het budget voor dit project bedraagt 30 miljoen euro. Het dient operationeel te zijn in 2009. In dat jaar gaat eveneens de inzameling van de informatie over roerende bezittingen van start ...

Was het artikel “Fiscus strijdt met nieuwe wapens” in het weekblad Trends van 8 februari 2007 profetisch ? Is het rapport van de HRF niet meer dan een schot voor de boeg van de spaarder en belegger ? Of is het einddoel toch een vermogensbelasting opgediend in schijfjes ? Een meerwaardebelasting op effectenportefeuilles is in elk geval een goede aanzet.

Het spreekt voor zich dat een gedegen juridische bescherming en successieplanning meer dan ooit noodzakelijk zijn. Beleggingsverzekeringen takken 21, 23 en 26 bieden hier oplossingen die meer dan ooit actueel en legaal zijn voor wie op de fiscale appetijt van de overheid wenst te anticiperen. Een spaarder is geen melkkoe.

Wie wordt uiteindelijk het meest gevisieerd ? Ondernemers, zelfstandigen en vrije beroepen die met veel persoonlijke inzet economische activiteit creëren, bedrijfsrisico's nemen en finaal beloond worden met een karig pensioen. Hun spaarvermogen dient precies om voldoende reserves aan te leggen om zonder veel last voor toekomstige generaties met pensioen te kunnen gaan. Het is onrechtvaardig en onaanvaardbaar dat zij het slachtoffer zouden worden van een overheid die er niet in slaagt te snoeien in de uitgaven, nog minder een gemotiveerd en efficiënt ambtenarenkorps uit te bouwen waarvoor het pensioen geen uitgestelde vorm van verloning is. Een studie van de Europese Centrale Bank (ECB) toont aan dat de Belgische overheid een inputefficiëntie (wat men aan arbeid en kapitaal investeert om te kunnen presteren) van 66% haalt. Sommige landen zoals Luxemburg halen 100% en het Europese gemiddelde bedraagt 79%. In vergelijking met de best presterende landen verspillen we dus 34% van de middelen. Die inefficiëntie kost 10 miljard euro (cf. Rudy Aernoudt, secretaris-generaal van het Vlaamse Departement Economie, Wetenschappen en Innovatie in Trends van 6 september 2007). Of hoe door besparen en resultaatgericht werken minstens 6 miljard euro te vinden voor lastenverlaging op arbeid.

Er is inderdaad een Copernicaanse revolutie nodig die de hardwerkende burger opnieuw centraal stelt. Ooit schreef een bevlogen politicus daar Burgermanifesten over. O tempora, o mores !